
Profesionālās pilnveides seminārs

„Darba vides ķīmiskie riskā faktori”

Ievads un semināra atklāšana „Ķīmisko vielu un produktu izplatība un to radītās sekas Latvijā un ES”

Mārīte Ārija Baķe, Dr.med.zin.,

Darba drošības un vides veselības institūts, Rīgas Stradiņa universitāte

Kontakti: Marite.Bake@rsu.lv;

Daugavpils, 29.05.2012.

Ievads un semināra mērķis

- Otrais VSAA “Darba aizsardzības preventīvo pasākumu plāna 2012.gadam” izbraukuma seminārs
- **Šogad vēl plānotie?**
 - Darba vides riska faktori lauksaimniecības nozarē (27.09.2012.);
 - Svarīgākie darba vides riska faktori veselības aprūpes un pārtikas ražošanas nozarēs (8.11.2012.).

Jaunums – reģionālie semināri

- Darba vides ķīmiskie riska faktori
 - 27.03. – Valmierā un
 - **29.05. – Daugavpilī**
- Darba vides fizikālie riska faktori
 - 05.06. – Liepājā un
 - 12.06. – Jelgavā

Citas aktivitātes?

- ❑ Specifisku mērķauditoriju uzrunāšana (skolotāji, iepirkumu speciālisti, reklāmas speciālisti, citu specialitāšu ārsti)
- ❑ Tradicionālie informatīvie materiāli (par jonizējošo starojumu, DA prasības pārtikas ražošanas, veselības aprūpes, transporta pakalpojumu, lauksaimniecības, mežizstrādes un tirdzniecības nozarēs)

Citas aktivitātes?

- Prakses standarti – transporta un pārtikas ražošanas nozarēs
- Informatīva kampaņa TV
- Lūgums pieteikties uzņēmumus pastāstīt par savu pieredzi un priekšlikumiem veselības veicināšanai darba vietās!**

Lūgums izteikt viedokli!

- Aptaujas anketa
 - Lūgums aktīvi piedalīties ierosinājumu izteikšanā par to, kā uzlabot semināru organizāciju
 - Ja ir kādi visiem aktuāli paziņojumi – lūgums pieteikties, lai varētu to noorganizēt semināra noslēgumā

Darba aizsardzības ziņas!!!

- Aktīvi turpina iznākt!
- Tiek izplatītas elektroniski caur osha.lv un no VDI e-pasta
- **Lūgums pierakstīties, lai saņemtu – saraksti gan pie reģistrācijas, gan kafijas pauzē**

Semināra mērķis?

□ **Ķīmiskais riska faktors:**

- Raksturīgākās problēmas uzņēmumos pēc VDI vērtējuma, pēc pētījuma;
- Svarīgākās tēmas: likumdošana; ietekme uz veselību, riska novērtēšana
- Iespēja satikties speciālistiem, iepazīties ar labo praksi, strādājot ar ķīmiskām vielām, izrunāt neskaidrus

jautājumus

Kāpēc tieši šī tēma?

- Ne vienmēr ir identificēti ĶV riski nodarbināto d/v, bet arī
- Grūti identificēt ĶV hronisko iedarbību uz veselību, veicot OVP
- Dažas problēmas labi zināmas, citas maz atpazītas un novērtētas, arī tāpēc, ka maz informācijas un ne vienmēr pietiekams izpratnes līmenis

Vai ķīmiskās vielas un produkti ir problēma?

- Ķīmisko vielu referatīvā dienesta datu bāzē (Chemical Abstract Service - CAS) uz 2007.gadu reģistrētas > 30 miljoni vielu [<http://www.cas.org/New1/casinfo.html>]

- ~30 000 vielu aktīvi lieto ES valstīs, t.sk.
 - ~ **10 000** tiek ražotas vairāk par **10 t/gadā**
 - ~ 2000 toksisku un kaitīgu vielu lieto lielos daudzumos
 - ~100 ķīmiskas vielas ir pietiekami izpētītas (Liesivuori, 2003)

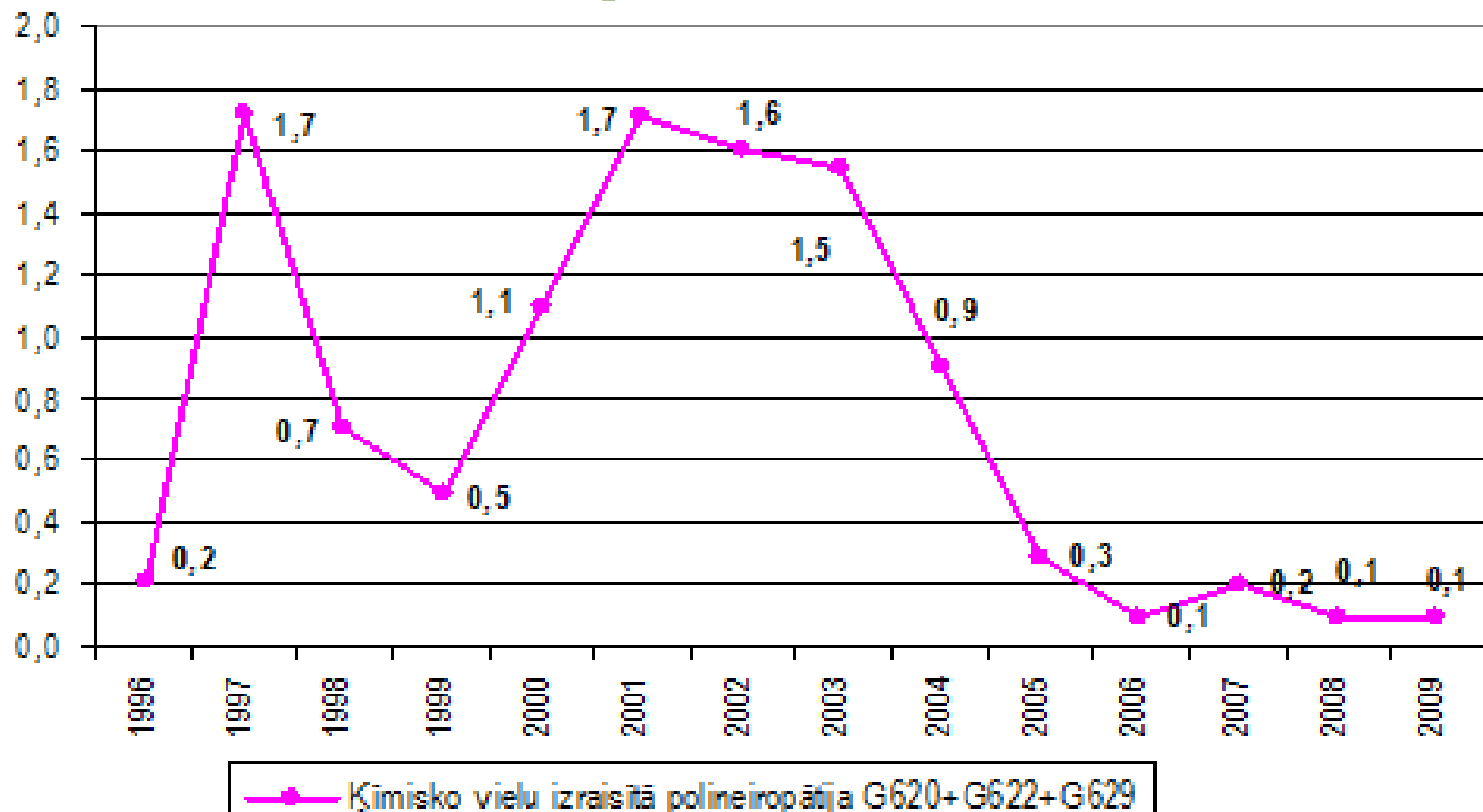

Vai ķīmiskās vielas ir problēma darba vidē?

- Ķīmiskās vielas un putekļi (ĶV) ir sastopami praktiski visās profesijās un specialitātes sākot ar metinātājiem, krāsotājiem, zāģu operatoriem un beidzot ar ofisu darbiniekiem. ĶV radītais risks darba vietās ir viens no svarīgākajiem riska faktoriem nodarbināto veselībai.
- Šādu riska faktoru selektīvai un korektai novērtēšanai nepieciešams vesels komplekss augsti kvalitatīvas un precīzas aparatūras un augsti kvalificēts personāls.
- **ES –1/3 daļa no reģistrētām arodslimībām ir saistīta ar ĶV iedarbību, bet kā ir Latvijā?**

Ķīmisko vielu izraisīto arodslimību sadalījums pa gadiem (% no gada kopējā arodslimību skaita).

(pētījuma “Darba apstākļi un riski Latvijā” dati, 2010)

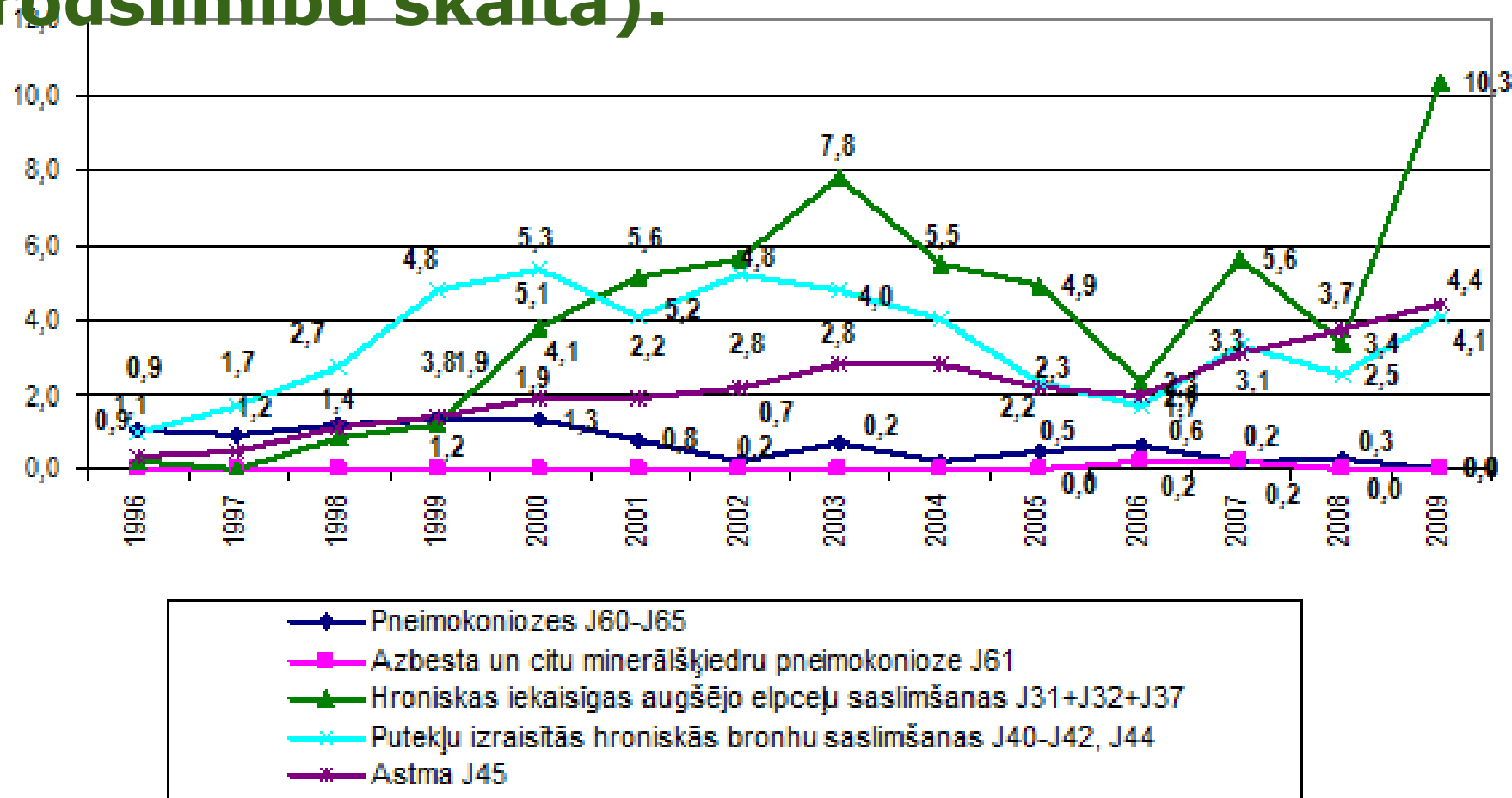

Darba drošības un vides
veselības institūts

M.Baķe

ĶV (puteķļu) izraisīto arodslimību sadalījums pa gadiem (% no gada kopējā arodslimību skaita).

(pētījuma “Darba apstākļi un riski Latvijā” dati, 2010)

Nodarbinātie 1997.gadā Latvijā bija pakļauti sekojošiem organiskajiem šķīdinātājiem – kancerogēniem (CAREX, 2002), :

- ❑ benzolam – 8233 nodarbinātie;
- ❑ tetrahlorogleklim – 264 nodarbinātie;
- ❑ formaldehīdam – 6169 nodarbinātie;
- ❑ metilēna hlorīdam – 413 nodarbinātie;
- ❑ tetrahloretilēnam – 4653 nodarbinātie;
- ❑ stirolam – 1489 nodarbinātie;
- ❑ trihloretilēnam – 448 nodarbinātie.

Darba devēju un nodarbināto informētība par ĶV darba vidē

(pētījums "Darba vides apstākļi un riski Latvijā")

Aptaujātais	Informētība (%)	par ĶV d/v
	Metālapstrāde un iekārtu ražošana	Vidēji Latvijā
Nodarbinātais	85,5	40,3
Darba devējs	52,1	15,4

Šodienas seminārā -

- centīsimies sniegt informāciju par ķīmisko vielu iespējamo risku veselībai
- un kā to novērtēt;
- kādi ir raksturīgākie ķīmiskie riski dažādās nozarēs

